

**รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะเวลาสั้นไม่เกิน ๘๐ วัน และ ระยะเวลาตั้งแต่ ๘๐ วันขึ้นไป)**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ – นามสกุล นางสาวยุพิน พุพิทยา

อายุ.....๕๙ ปี การศึกษา.....พยาบาลศาสตร์

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....การพยาบาลเฉพาะทางจักษุ

๑.๒ ตำแหน่ง.....หัวหน้าพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) บริหารฝ่ายการพยาบาลด้านบุคลากร มาตรฐานการพยาบาล

๑.๓ ชื่อ – นามสกุล นางจุรีรัตน์ ชุมอิม

อายุ.....๖๐ ปี การศึกษา.....พยาบาลศาสตร์

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....การพยาบาลเฉพาะทางบริหาร

๑.๔ ตำแหน่ง.....ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลด้านวิชาการและงานวิจัย ฝ่ายการพยาบาล

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) บริหารงานพยาบาลด้านวิชาการ

๑.๕ ชื่อ – นามสกุล นางชุติมา นพเด็ก

อายุ.....๕๕ ปี การศึกษา.....พยาบาลศาสตร์

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....การพยาบาลสูติศาสตร์

๑.๖ ตำแหน่ง.....ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลด้านนบริการ ฝ่ายการพยาบาล

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) บริหารงานบริการพยาบาลตามมาตรฐานการพยาบาล

๑.๗ ชื่อ – นามสกุล นางปิยวรรณ เพ็ญเพียร

อายุ.....๔๐ ปี การศึกษา.....พยาบาลศาสตร์

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน.....การพยาบาลเฉพาะทางจักษุ

๑.๘ ตำแหน่ง.....หัวหน้าหน่วยเลสิก

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) บริหารการพยาบาลหน่วยเลสิก

๑.๙ ชื่อเรื่อง / หลักสูตร การประชุมวิชาการ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ร่วมกับชมรมเครือข่ายพัฒนาการพยาบาล เรื่อง Transdisciplinary Team to Achieve a better Nursing Services : บูรณาการข้ามศาสตร์สู่การบริการพยาบาล

สาขา.....พยาบาล

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล
 ทุนส่วนตัว

จำนวนเงิน ๖๘๐๐ บาท

ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ สถานที่.....online ผ่านระบบ Zoom

คุณวุฒิ / วุฒิบัตรที่ได้รับ หน่วยคะแนนพยาบาล ๑๐ หน่วย

**ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
(โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)**

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ ได้รับองค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัย

๒.๑.๒ ได้รับความรู้ในการนำศาสตร์ทางเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับภารกิจการณ์ปัจจุบัน

๒.๑.๓ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์กระบวนการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

๒.๒ เนื้อหา

Transdisciplinary team to Achieve Health Care services

โดย ศ.ดร.นพ.ประศิทธิ์ วัฒนาภา

คณะดีคอมแมพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านกายภาพและชีวภาพ สังคมก้าวเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุเต็มตัว การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังมากขึ้น ส่งผลต่อความมั่นคงทางรายได้ และความเป็นอยู่ใน สังคม อีกทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส ๒๐๑๙ ทำให้คนในสังคมต้องดำเนินชีวิต แบบวิถีใหม่

ระบบบริการสุขภาพจึงต้องมีการพัฒนารูปแบบการบริการให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าถึงการบริการได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

การพัฒนารูปแบบการบริการมีการนำศาสตร์สาขาต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องและต่อยอดการ บริการตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาบริการ เช่น

๑. การนำความรู้ด้านวิศวกรรมมาประดิษฐ์หุ่นยนต์ในการบริการผู้ป่วย ทำให้ลดการสัมผัส และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคในระบบทางเดินหายใจ การใช้ตู้แม่ดันลับในการตรวจหาเชื้อ การใช้ตู้ แรงดันบวกในการบริการก้องหọngผู้ป่วยนอก เพิ่มความปลอดภัยให้ผู้ป่วยบังติงาน

๒. การนำความรู้ด้านสถาปัตยกรรม มาจัดทำห้องผู้ป่วยแรงดันลบ ให้บริการผู้ป่วยโรคติดเชื้อ ผู้ให้บริการปลอดภัยจากการติดเชื้อ การสร้างคลินิกโรงพยาบาลทางเดินหายใจ ที่มีระบบการระบายอากาศที่เหมาะสม ช่วยลดการแพร่กระจายเชื้อสู่ชุมชน และผู้ให้บริการ

๓. การนำความรู้ด้านสารสนเทศ มาใช้ในบริการแพทย์ทางไกล ผู้ป่วยสามารถขอคำปรึกษา ทางการแพทย์ผ่านระบบสัญญาณทางไกล ไม่ต้องเดินทางเข้ามาในโรงพยาบาล การผ่าตัดของโรงพยาบาล เครือข่ายโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาทางไกล ผ่านสัญญาณโทรศัพท์

๔. การนำระบบโลจิสติกมาใช้ในระบบบริการทางการแพทย์ เช่น การเฉพาะเลือดที่บ้าน หรือ การขับรถมาเจาะเลือดในบริเวณที่กำหนด การส่งยาทางไปรษณีย์ เพื่อลดการที่ผู้ป่วยต้องเดินทางมา โรงพยาบาล ลดการแออัด ลดระยะเวลาในการบริการ ลดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วย

๕. การนำกระบวนการบริหารจัดการมาใช้เมื่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติ

ใหม่ เช่น การจัดสรรบุคลากรที่มีอย่างจำกัดมาให้บริการ การจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม ศูนย์พักคอย เมื่อมีผู้ป่วยจำนวนมาก และโรงพยาบาลไม่สามารถรับผู้ป่วยได้อย่างเพียงพอ การจัดการด้านวัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีจำนวนน้อยไปเพียงพอต่อการให้บริการ จำเป็นต้องมีการใช้ร่วมกันระหว่างโรงพยาบาล หรือการส่งต่อผู้ป่วยที่มีอาการหนักไปยังสถานพยาบาลที่มีความพร้อม เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัย

๖. การนำความรู้เกี่ยวกับการแพทย์ทางเลือก มาใช้ในการรักษาในกลุ่มผู้ป่วยที่อาการไม่มาก เช่น การใช้ยาฟ้าทะลายโจร เพื่อบรรเทาอาการไข้ ไอ เจ็บคอ ในกลุ่มผู้ป่วยโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือการใช้การกายภาพบำบัดในการบริหารน้อต ทั้งขณะป่วยและหลังป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๗. การเปิดนริการสุขภาพเชิงท่องเที่ยว เช่น การนวดแผนไทย การใช้สุคนธบำบัด ก็เป็นรูปแบบบริการใหม่ที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศไทย เพื่อเพิ่มเม็ดเงินทำให้เกิดการสร้างอาชีพ การหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ

ผ่านให้ใกล้.....ไปให้ถึง

พว.ชไมพร...เจริญไกรก嗔

หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช เป็นองค์กรพยาบาลที่มีจำนวนพยาบาลมากกว่า ๒,๐๐๐ คน มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบริการพยาบาลตามนโยบายของโรงพยาบาล ในสภาวะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ มาเกี่ยวข้องกับการพยาบาล ดังนั้น ผู้นำของฝ่ายการพยาบาลจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนางานบริการตามไปด้วยเพื่อทำให้งานบริการพยาบาลมีความทันสมัย และพร้อมให้บริการ จากการที่ท่านคอมبدิกลาวลึงการนำเสนอสิ่งที่ดีที่สุด มากพัฒนาต่อยอดในการบริการสุขภาพ ฝ่ายการพยาบาลก็มีการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรในศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกัน

การพัฒนาองค์ความรู้และสมรรถนะทางการพยาบาล

มีการจัดทำสื่อการเรียน การสอน ทางไกล โดยบุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ ที่ทางฝ่ายการพยาบาลจัดทำขึ้น โดยไม่ต้องเข้าเรียนในชั้นเรียน การใช้ห้องฝึกทักษะเสมือนจริงกับหุ่นที่มีความทันสมัย สามารถตอบโต้อาการเจ็บปวดได้

การพัฒนาด้านองค์ความรู้แต่เพียงอย่างเดียวในด้านการบริการสุขภาพไม่สามารถตอบสนองความเจ็บป่วยได้ทั้งหมด ดังนั้น ฝ่ายการพยาบาลยังคงรักษาเอกสารลักษณ์ในศาสตร์ด้านการใช้ศิลปะ ในการติดต่อสื่อสาร การรับฟัง การสัมผัส กับผู้ใช้บริการในกรณีที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความเพิงพอใจ

การพัฒนาต่างๆ จะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีแนวทางที่ชัดเจน มีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่เพียงพอ พร้อมใช้ เพื่อให้การพยาบาลบรรลุตามที่ตั้งผันไว้ ผ่านให้ใกล้ ...ไปให้ถึง

**๕G กับบริการทางการแพทย์
รศ.นพ.เชิดชัย นพมนิจารัสเลิศ
รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช**

โรงพยาบาลศิริราชก้าวสู่ Smart Hospital โดยความร่วมมือกับบริษัท True coperation โดยใช้อุปกรณ์การกระจายสัญญาณ CPE ๕G และมีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอัจฉริยะทรู ๕G ที่ครอบคลุมทั่วโรงพยาบาล ซึ่งสัญญาณดังกล่าวจะซ่อนอยู่ในสัญญาณ WiFi ตามจุดต่างๆ ของโรงพยาบาลเพื่อสนับสนุนการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) การติดต่อสื่อสาร การประชุมและการวิจัยของทั้งบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ ผู้ป่วย ตลอดจนผู้มาติดต่อกับโรงพยาบาล ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๘๐๐๐ - ๑๐๐๐๐ คนต่อวัน สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของโรงพยาบาลศิริราช ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้บริการเพื่อก้าวสู่การเป็น Smart Hospital

นอกจากนี้ยังรองรับการใช้คอมบายน์แอปพลิเคชันของศิริราช ทั้ง Siriraj Connect ซึ่งเป็นแอปฯที่จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการรับบริการต่างๆ ของโรงพยาบาล ตั้งแต่การยืนยันคิวตรวจในผู้ป่วยที่มีนัด ระบบจะแจ้งคิวตรวจ และเวลาที่จะได้พบแพทย์ สามารถอัปเดตคิวแบบเรียลไทม์ รับใบนัดออนไลน์ และชำระค่าใช้จ่ายผ่าน QR Code รวมถึงแอปฯ Si vWork (Siriraj Virtual Workplace) ที่สนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารในองค์กรอีกด้วย

Telenursing : new horizon for successful in the COVID – ๑๙ era

พว.ตันอ้อ ถุกะสี

พว.พรรณี หาญคิมหันต์

พว.กมลวรรณ ลีนะธรรม

Telenursing หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการพยาบาล เมื่อใดก็ตามที่มีระยะห่างระหว่างผู้ป่วยกับโรงพยาบาล หรือระหว่างพยาบาลจำนวนเท่าใดก็ได้ ในฐานะที่เป็นภาคสนาม นับเป็นส่วนหนึ่งของ Telemedicine และมีจุดติดต่อกับการใช้งานทางการแพทย์และที่ไม่ใช่ทางการแพทย์อีกด้วย

Telenursing กำลังมีการพัฒนาในหลายโรงพยาบาล เนื่องจากเป็นการลดต้นทุนทางการรักษาพยาบาล จำนวนผู้ป่วยสูงอายุและเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการทำ Telenursing ครอบคลุมในพื้นที่เข้าถึงยาก พื้นที่ขาดแคลน พื้นที่ห่างไกล และช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาลด้วย

ประโยชน์ของการทำ Telenursing เป็นการลดเวลาการเดินทาง ลดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยรวมถึงลดความแออัดในโรงพยาบาลด้วย

Signal sensor for prevention fall

พว.perm jittr จวบความสุข

การจัดทำอุปกรณ์ตรวจจับและแจ้งเตือนการล้มของผู้สูงอายุในห้องน้ำ เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตหรืออาการบาดเจ็บที่รุนแรงมากขึ้น และผู้ดูแลสามารถเข้าช่วยเหลือได้ทันท่วงที อุปกรณ์มีความแข็งแรง คงทน และใช้งานได้สะดวก และประหยัดพลังงาน

พยาบาลกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

รศ.ดร.รักชนก คงไกร

ผศ.ดร.จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คือ การท่องเที่ยวเดินทางในพื้นที่ต่างๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ พูดง่ายๆคือการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพทางกายและจิตใจ โดยหลายพื้นที่ใช้การท่องเที่ยวแบบนี้เพื่อการส่งเสริม การดูแลสุขภาพและรักษาสิ่งแวดล้อม

สำหรับส่วนของรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คือ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจะแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑. การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ คือ การท่องเที่ยวในประเทศไทยน้ำ เพื่อการบริการทางการแพทย์ ซึ่งในประเทศไทยนั้น การท่องเที่ยวทางการแพทย์เป็นที่นิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยราคาหรือค่ารักษาพยาบาลที่ไม่สูงมาก รวมถึงในแต่การบริการ

๒. การท่องเที่ยวเชิงการส่งเสริมสุขภาพ คือ การท่องเที่ยวในลักษณะการเข้ามาดูแลสุขภาพ พักผ่อนหย่อนใจ ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวทางการส่งเสริมสุขภาพ เช่น การทำสปา นวดสมุนไพร เป็นต้น

พยาบาลมีบทบาทต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ด้านสุขภาพเป็นอย่างดี การให้คำแนะนำด้านสุขภาพกับบุคคลต่าง ๆ เช่น มัคคุเทศก์ที่ดูแลชาวต่างชาติ บุคลากรอาชีพอื่นๆ เช่น หมอนวดแผนไทย พนักงานสปา หรือการให้บริการโดยตรงในสถานพยาบาล เหล่านี้สามารถทำได้ทั้งสิ้น

Transdisciplinary & Health Care services in Siriraj Hospital

รศ.นพ.วิศิษฐ์ วามวานิชย์

โรงพยาบาลศิริราชมีการสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมทางสุขภาพจากบุคลากรต่างๆทุกสาขา ในโรงพยาบาลเพื่อให้เกิดการนำนวัตกรรมมาสร้างสรรค์การบริการที่ดีหลังจากได้มีการคิดค้นเบื้องต้น จนมีการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง จนได้ผลลัพธ์ที่ดีนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่สมบูรณ์

เกร็ดน่ารู้..เรื่องอาคารกับบริการทางการแพทย์

ดร.ยอดเยี่ยม เทพรานนท์

โรงพยาบาลศิริราชเป็นโรงพยาบาลรัฐแห่งแรกของไทย สังกัดคณะกรรมการสุสานสหศรี ศิริราช พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดให้บริการมา ๑๗๘ ปีด้วยการบริการที่มีคุณภาพ และครบวงจรทางการแพทย์ อาคารทั้งหมดได้รับการออกแบบให้มีความเหมาะสมในการบริการผู้ป่วย มีการจัดทำทางเดินเชื่อม แต่ละอาคารในโรงพยาบาล เพื่อความสะดวกของผู้เข้ามาใช้บริการ และความเป็นระเบียบมากขึ้นในการให้บริการ

การบริหารจัดการกับวิชาชีพพยาบาล

พว.นุช Jarvis จังวนิชชา

ปัญหาของว่าจะระหว่างช่วงอายุ ความต้องการของพยาบาลในแต่ละช่วงอายุส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานในองค์การ ผู้บริหารองค์การพยาบาล จะเป็นต้องทำความเข้าใจ เรียนรู้ลักษณะเฉพาะในแต่ละช่วงอายุอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ง่ายต่อการบริหารพยาบาลในองค์การ การมอบหมายภาระงานอย่าง

เหมาะสม จนสามารถตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันของพยาบาลในแต่ละช่วงอายุอย่าง
เหมาะสม นำมาซึ่งความสุขในการปฏิบัติงาน และการอยู่ร่วมกันในองค์กร

การบริหารการพยาบาล คือ การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ โดย “บุคลากร” เป็นต้นทุนที่สำคัญขององค์กรที่ต้องจัดสรรและเพิ่มนิluค่า อย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อันได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ที่อยู่ในตัวของบุคลากร องค์กรต้องตระหนักและเข้าใจในคุณค่าของ บุคลากร โดยเชื่อว่าบุคลากรนั้นสามารถพัฒนา ทักษะให้เชี่ยวชาญได้ จะเห็นว่าความท้าทายของ กระบวนการพัฒนาคือ การหาแนวทาง หรือวิธีการ บริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อจะหล่อหลอมบุคลากรให้เติบโตไปสู่เป้าหมายตามความคาดหวัง ขององค์การ ในปัจจุบันองค์การสมัยใหม่ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการบริหาร บุคลากรมากขึ้น เน้นการให้องค์ความรู้และพัฒนา ทักษะตามลักษณะของงาน หรือธุรกิจแต่ละ ประเภท (Knowledge Based Economy) โดยมี พื้นฐานแนวคิดว่าบุคลากรเป็น “ทรัพย์สิน” หากไม่ สามารถบริหารบุคลากรให้มีประสิทธิภาพตาม เป้าหมาย หรือความคาดหวังขององค์การได้แล้ว นั้น ย่อมจะส่งผลกระทบโดยตรงต่องค์การ กล่าวคือ เป็นองค์การที่ไม่สามารถประสบ ความสำเร็จ หรือ เป็นองค์การที่ล้มเหลวนั่นเอง ขณะเดียวกันการนำแนวคิดการบริหารต่าง ๆ ไปใช้ ในองค์การ ผู้บริหาร องค์การพยาบาลจำเป็นต้อง เช้าใจอย่างถ่องแท้ถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังของบุคลากร

ในปัจจุบันองค์การพยาบาลหลายแห่งทั้ง ภาครัฐ และภาคเอกชนเริ่มมีโครงสร้างของบุคลากรที่เปลี่ยนไป อันมีผลกระทบจากโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่มีการเปลี่ยนแปลง ประชากรในองค์การพยาบาล ที่มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปี และปฏิบัติงานใน ระบบบริการสุขภาพ ที่ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ ซึ่งหนึ่งมีช่วงอายุที่ แตกต่างกัน จนเกิดปรากฏการณ์การที่ไม่เข้ากัน ของคน ๓ ช่วงอายุ ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผล กระทบทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ในระยะสั้น องค์การจะขาดผู้บริหารทางการพยาบาลที่มีภาวะ ผู้นำที่ดี หากขาดการเตรียมการเพื่อพัฒนา ขณะเดียวกันในระยะยาวองค์การจะขาดพยาบาลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งผลกระทบ ทั้งหมดจะตกอยู่ที่ผู้รับบริการ เพราะขาดการ บริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพ

ฝ่ายการพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนมีหน้าที่หลักสำคัญในการบริหารจัดการตามมาตรฐาน วิชาชีพ คือ

๑. มาตรฐานการบริหารการพยาบาล
๒. มาตรฐานการบริหารบุคคล
๓. มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาล

การบริหารพยาบาล เป็นการประสานและบูรณาการทรัพยากรทั้งหมดทางการพยาบาล โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการ โดยอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านงบประมาณ การบริหารคุรุภาพ การบริหารความเสี่ยง การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ในการบริหารจัดการ การใช้กระบวนการพยาบาล เพื่อให้บริการที่ดีที่สุดสำหรับผู้ป่วย

“การบริหารการ พยาบาล” จึงหมายถึง การประยุกต์เอาหลักแห่ง องค์ความรู้ และทฤษฎี ต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ นั่น คือการใช้เทคโนโลยีที่มีความเฉพาะโดยอาศัย ประสบการณ์ ทักษะ ความรู้เชิงวิชาชีพ ความสามารถพิเศษ ตลอดจนบุคลิกเฉพาะตัวไป ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกับคน เพื่อให้งาน นั้น ๆ สำเร็จบรรลุเป้าหมาย ผู้รับบริการได้รับ ความปลอดภัย มีสุขภาวะที่ดีบุคลกรมีความสุข มีความเจริญก้าวหน้า องค์การเจริญก้าวหน้า และ ส่งผลให้สังคมเจริญก้าวหน้าด้วย ซึ่งเป็นการใช้ทั้งสองส่วนประกอบกันอย่างมีวิจารณญาณ รู้ว่าจะทำอะไรเพื่อวัตถุประสงค์ใดและทำอย่างไร

ศาสตร์มณีเวชกับการบริการพยาบาล

พว.นันทพร พ่วงแก้ว

คนเราทุกคนทำงานหนักในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะผู้ที่ต้องนั่งทำงานทั้งวันหน้าจอคอมพิวเตอร์ ต่างพึ่งพาเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยตลอดเวลา ทำให้ขาดการดูแลสุขภาพตนเอง ขาดการออกกำลังกายและการใช้ชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาการปวดเมื่อยร่างกายเสมอ จนอาจลืมไปว่าเรื่องบางอย่างเทคโนโลยีไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งปัญหางานอย่างก็สามารถแก้ไขได้อย่างง่ายๆ ถ้าเราหันเหตุของปัญหา เช่นเดียวกับ “มนีเวช” เป็นศาสตร์พื้นฐานธรรมชาติที่สามารถแก้ปัญหาใหญ่ๆ ของร่างกายได้มากมาย โดยเฉพาะอาการปวดเมื่อยที่เรื้อรังไร้สาเหตุทั้งหลาย ท่าต่างๆ เช่น ท่ายืน ท่านั่ง และท่าลุกจากเตียงที่ถูกต้องในชีวิตประจำวัน และฝึกบริหารด้วยท่าบริกรรมมนีเวชเป็นประจำทุกวันๆ ละ ๒-๓ ครั้ง อย่างต่อเนื่อง ทำให้อาการปวดเมื่อยหลังได้หายไป ร่างกายสดชื่น กระฉับกระเฉง และตรวจทางด้าน “ศาสตร์มณีเวช” นำไปปฏิบัติอย่างง่ายๆ เพื่อความสุขสบายในชีวิตประจำวัน

ความหมายของมณีเวช

มนีเวชเป็นวิชาเกี่ยวกับการจัดสมดุลโครงสร้างของร่างกายที่คิดค้นโดย อาจารย์ประสิทธิ์ มนีวิริยะ ประการ ที่ผู้สอนวิชาการแพทย์แผนไทย จีน และอินเดียมีพัฒนาต่อยอดและพัฒนามาใช้ในการรักษาที่เป็นของไทย ..ซึ่งเป็นท่าบริหารง่ายๆ ที่ใช้เวลาไม่นานในการบริหาร และทำได้สะดวกทั้งที่บ้านและที่ทำงาน โดยท่าบริหารเหล่านี้จะช่วยจัดสมดุลให้โครงสร้างกระดูกในร่างกาย

หลักการของมณีเวช

มนีเวชยึดหลักความสมดุลของโครงสร้างของกระดูกในร่างกาย ถ้าอยู่ในลักษณะสมดุลจะทำให้การไหลเวียนของเลือด ลม น้ำเหลือง และระบบประสาทเป็นไปอย่างสะดวก แต่ถ้าหากไม่อยู่ในลักษณะสมดุลจะทำให้การไหลเวียนต่างๆ บกพร่องไป ซึ่งเป็นสาเหตุของการผิดปกติ ไม่สบายต่างๆ ของร่างกาย

ท่าฝึกการบริหารร่างกายแบบมณีเวช

มนีเวชมีท่าการบริหารร่างกายที่ช่วยให้โครงสร้างกระดูกในร่างกายสมดุล ทั้งท่ายืน ท่าบริหาร (ได้แก่ ท่าไหว้สวัสตีหรือท่ารำลอก ท่าไม่แบง ท่าลดเสื่อ ท่าหมุนแขน กรรเชียง ท่าปล่อยพลัง ท่าขึ้นลงเตียงและท่าງูท่าแมว-ท่าเต่า) ท่าทั่วไปในชีวิตประจำวัน ท่านั่ง และท่าขึ้นและลุกจากเตียงนอน ซึ่งเป็นท่าง่ายๆ และสามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง

๑.. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม มาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพตนเอง

๒.. ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เกี่ยวข้อง

๓.. ใช้ในการรับรู้ความเจ็บปวดทางการแพทย์

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน

๑.. นำแนวคิด ๕ มาตรฐานไปใช้กับโรงพยาบาล

๒.. จัดทำรูปแบบการพัฒนาพยาบาลด้วยเทคโนโลยี

๓.. นำแนวทางการรับรู้ความปรับปรุงใช้ในฝ่ายการพยาบาล

๒.๓.๓ อื่น ๆ

๑. สร้างชุมชนพยาบาลที่มีศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยี

๒. พัฒนาการบริการ Telenursing

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การปรับปรุง

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่ใช้เทคโนโลยี เช่น WiFi ควรมีให้ครอบคลุมพื้นที่

บริการ

๓.๒ การพัฒนา

๑. พัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับเทคโนโลยี

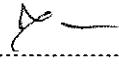
๒. พัฒนาอุปกรณ์ที่ใช้ในการบริการทั้งโรงพยาบาล

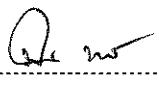
๓. พัฒนาระบบบริการให้ทันกับสถานการณ์

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

โรงพยาบาลกลางอยู่ระหว่างการพัฒนาเป็น Smart Hospital จึงมีโอกาสที่จะนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการต่อยอดในอนาคต

ลงชื่อ..... ผู้รายงาน
(นางสาวสายฝน จิตพิทยา)

ลงชื่อ..... ผู้รายงาน
(นางชุด米娜 พเน็งแก้ว)

ลงชื่อ..... ผู้รายงาน
(นางปิยารัตน์ เพ็ญเพียร)

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

การฝึกอบรมฯ เป็นการเสริมสร้างความรู้ให้กับบุคลากร เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

ลงชื่อ..... หัวหน้าส่วนราชการ
(ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลพบุรี)